

İSTANBUL ATLAS ÜNİVERSİTESİ FİKRİ VE SİNAİ MÜLKİYET HAKLARI YÖNERGESİ

Birinci Bölüm

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- (1) Bu yönergenin amacı, İstanbul Atlas Üniversitesi bünyesinde gerçekleştirilen akademik ve proje çalışmaları sonucu ortaya çıkan buluşlara ait fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması, lisanslanması ve ticarileştirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- (1) Bu yönerge, İstanbul Atlas Üniversitesi bünyesinde üretilen patent, faydalı model, endüstriyel tasarım ve marka vb. sınai mülkiyet haklarının hak sahipliğine, korunmasına, lisanslanmasına, ticarileştirilmesi ve elde edilen gelirin paylaşılmasına ilişkin hususları kapsar.

(2) 6550 sayılı Araştırma Alt Yapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamında gerçekleşen buluşlar hakkında ilgili kanun hükümleri uygulanır.

Dayanak

Madde 3- (1) Bu yönerge; 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik, Çalışan Buluşlarına, Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmelik ve Yükseköğretim Kurumları Teknoloji Transfer Ofisi Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- Araştırma:** Herhangi bir ürün, hizmet, süreç ya da ekonomik değer içeren bir fikrin geliştirilmesini mümkün kılacak ya da ilerletecek bilginin üretilmesi için yapılan deneysel ve uygulamalı çalışmaları,
- Araştırmacı:** Üniversite kaynaklarını kullanan ve Üniversite’de araştırma görevi icra eden ya da harici destekleyici ve sponsorlar tarafından finanse edilenler de dâhil olmak üzere başka bir şekilde Üniversite tarafından yürütülen araştırma projelerine katılan, Üniversitenin öğretim elemanları, üniversite öğrencileri, üniversitenin diğer personeli ile tüm konuk araştırmacıları,
- Araştırma Anlaşması:** Araştırmacıların Üniversite, diğer kamu kurum/kuruluşlar ve üçüncü taraflarla yaptıkları araştırma, hizmet, gizlilik, işbirliği, araştırma ve geliştirme, materyal transferi, danışmanlık vb. anlaşmaları,

- ç) Araştırma Merkezleri:** İstanbul Atlas Üniversitesi ile ortak çalışmalar yapan kamu veya özel araştırma merkezlerini,
- d) Araştırma Projesi:** Kamu destekli Ar-Ge projeleri, Ar-Ge projeleri, uluslararası Ar-Ge projeleri ve diğer projeleri,
- e) Buluş:** Daha önce yazılı veya sözlü olarak ya da uygulanarak kamuoyuna açıklanmamış olan, bir soruna teknik çözüm getirerek tekniğin bilinen durumunu aşan veya katkıda bulunan dünyada yeni ve sanayiye uygulanabilir herhangi bir özgün fikir ve/veya bilimsel araştırma sonucunu,
- f) Buluşçu:** Fikri ve sınai mülkiyet hakkının oluşturulmasına katkıda bulunan üniversite çalışanları ile araştırmaya katılan ve/veya araştırma yapan diğer kişileri,
- g) Buluş Bildirimi:** Buluşa ait teknik/detay bilgilerin yer aldığı ve buluş sahibinin yazılı olarak yaptığı bildirimini,
- ğ) Buluş Bildirim Formu:** Buluş bildiriminin yapıldığı formu,
- h) Fikri Ürün:** Yazılım ve diğer tüm eser türleri dâhil olmak üzere buluşlar, yeni teknolojiler, geliştirmeler, iyileştirmeler, yeni materyaller, bileşenler, süreçler ve diğer bütün araştırma sonuçları ve maddi araştırma çıktıları,
- ı) Gelir Payı:** Üniversitenin elde ettiği gelirden buluşçulara dağıtılan tutarı,
- i) Know-How:** Bir üründen ya da yöntemden en kolay ve en verimli biçimde yararlanmayı sağlayan bilgi veya ticari sırrı,
- j) Kurul:** Patent Değerlendirme Kurulunu (PDK),
- k) Mütevelli Heyeti:** İstanbul Atlas Üniversitesi Mütevelli Heyetini,
- l) Mütevelli Heyet Başkanı:** İstanbul Atlas Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı,
- m)PDK:** İstanbul Atlas Üniversitesi Patent Değerlendirme Kurulu'nu,
- n) Rektör:** İstanbul Atlas Üniversitesi Rektörünü,
- o) Sınai Mülkiyet:** Marka, coğrafi işaret, patent, faydalı model, tasarımı,
- ö) Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) :** İstanbul Atlas Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisini,
- p) Ticarileştirme:** Fikrî ürünlerin üçüncü taraflara kısmen veya tamamen devri, basit veya tam ruhsat olmak üzere lisanslanması veya şirket kurularak fikrî ürünlerin üretimi, satışı, pazarlanması vb. amaçlarla üçüncü taraflarla yapılacak her türlü ortaklık ve/veya işbirliği ve/veya yatırım anlaşmaları veya iç kullanım yoluyla veya şirketleşme veya kurulu şirkete yatırım alma aracılığıyla, fikrî ürünler üzerinden gelir, lisans bedeli, kâr ve/veya fayda elde etmek amacıyla her türlü kullanımını,
- r) Üçüncü Taraf:** Araştırmacıların, proje geliştirilmesi, buluşun değerlendirilmesi ve desteklenmesi, buluşa ait sınai mülkiyet haklarının ticarileştirilmesi ve bunlarla sınırlı olmayan amaçların gerçekleştirilmesi için temas halinde oldukları ve/veya işbirliği yaptıkları kişi, kurum ve kuruluşları,
- s) Üniversite:** İstanbul Atlas Üniversitesini,
- ş) Üniversite Kaynağı:** Doğrudan veya dolaylı olarak Üniversite tarafından sağlanan, nakdi destek, ekipman, sarf malzemeleri, laboratuvar, atölye ve insan kaynakları dâhil olmak üzere her türlü kaynağı,

İfade eder.

İkinci Bölüm Genel Hükümler

Madde 5- (1) Araştırmacıların, Üniversite kaynağını kullanarak yaptıkları bilimsel araştırma ve çalışmalar sonucu ortaya çıkan her türlü buluş üzerindeki hak Üniversiteye aittir.

- (2) Üniversitenin hak sahipliği talebinde bulunduğu fikri ve sınai hakların korunmasına dair yapılan başvurularda; araştırmacı buluş sahibi, Üniversite ise başvuru sahibi olarak yer alır.
- (3) Üniversitenin hak sahipliği talebinde bulunmadığı buluşlarla ilgili araştırmacının hakkı saklıdır.
- (4) Araştırmacıların, kamu kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerle yapmış oldukları çalışmalar sonucunda ortaya çıkan buluşlar üzerindeki fikri ve sınai hak sahipliğinin belirlenmesinde, (ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla) sözleşme/protokol hükümleri esas alınır.
- (5) Üniversite, Ar-Ge projeleri kapsamında ortaya çıkan buluşlara ortak olma ve lisans bedeli talep etme hakkına sahiptir.
- (6) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projeler kapsamında yapılan çalışmalar sonucu ortaya çıkan buluşlar, proje sorumlusu tarafından destek sağlayan kamu kurum ve kuruluşu ile Üniversiteye bildirilmek zorundadır.
- (7) Araştırmacıların, Üniversite kaynakları kullanılmaksızın alanları dışında herhangi bir buluş gerçekleştirmeleri durumunda, fikri ve sınai mülkiyet hak sahipliği kendilerine aittir.
- (8) Üniversite dışına görevlendirilen araştırmacı, görevlendirildiği kurumda yaptığı çalışmalar sonucu ortaya çıkan buluşa ait bildirimleri görevlendirildiği kuruma yapar. Buluşla ilgili herhangi bir patent başvurusu yapılırsa, patent başvurusuna ait bilgiler, araştırmacının görevlendirildiği kurum veya araştırmacı tarafından gizlilik ihlali oluşturmayacak şekilde Üniversiteye bildirilir.
- (9) Üniversite dışına görevlendirilen araştırmacı, Üniversite'ye ait bir fikri hakkı kullanarak görevlendirildiği kurumda buluşun iyileştirilmesi/geliştirilmesi için bir projeye dâhil olması durumunda, Üniversite'ye bilgi vermek ve onayını almakla yükümlüdür. Gerektiği durumlarda Üniversite'nin, know-how için lisans bedeli talep etme hakkı saklıdır.
- (10) Üniversite tarafından, başka bir kurumda misafir araştırmacı, proje ortağı veya yardımcı araştırmacı vb. olarak görevlendirilen araştırmacıların faaliyetleri sonucu ortaya çıkan sınai ürünler üzerindeki haklar, Üniversite ile diğer kurum arasında yapılacak bir sözleşme/protokol ile belirlenir.
- (11) Bu yönerge kapsamında yapılan araştırma, geliştirilme faaliyetleri ile ilgili bütün işlemlerde araştırmacı ve süreçle ilgili diğer tarafların gizliliğe riayet etmesi esastır.
- (12) Milli güvenlik açısından önem taşıyan buluşlar (gizli patent) hakkında Sınai Mülkiyet Kanunu'nun ilgili hükümleri uygulanır.

Üçüncü Bölüm **Bildirim Yükümlülüğü, Hak Sahipliği, Ticarileştirme**

Bildirim Yükümlülüğü

Madde 6- (1) Üniversitede yapılan bilimsel çalışma ve araştırmalar sonucu gerçekleştirilen buluşlar, buluşçu tarafından geciktirilmeksizin ve yazılı olarak TTO'ya bildirilir.

- (2) Buluş bildiriminde; buluşun konusu, teknik problem, bu problemin çözümü ve buluşun nasıl gerçekleştirilmiş olduğu açıklanır. Buluşun daha iyi açıklanması bakımından varsa gerekli diğer bilgi ve belgeler de buluş bildirimine eklenir.
- (3) Buluş, birden çok kişi tarafından gerçekleştirilmiş ise, buluş bildirimi birlikte yapılabilir. Yapılacak bildirimde buluş sahiplerinin adları ve buluş üzerindeki katkı payları belirtilir. Katkı payları belirtilmemişse, katkı paylarının eşit olduğu kabul edilir.
- (4) Buluş bildirimi TTO tarafından kayıt altına alınır ve bildirim ulaştığı tarih, bildirimde bulunan kişi veya kişilere geciktirilmeksizin ve yazılı olarak bildirilir.
- (5) TTO, buluş bildiriminde eksiklik tespit etmesi durumunda, bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde, buluş sahibine eksikliklerin giderilmesi için bildirimde bulunur. Aksi takdirde buluş bildiriminin usulüne uygun olarak yapıldığı kabul edilir.
- (6) Buluş sahibi, tespit edilen eksiklikleri, bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde giderir. Aksi takdirde, buluş bildiriminin usulüne uygun yapılmadığı kabul edilir. Bu durumda buluş bildiriminin yeniden yapılması gerekir.
- (7) Buluş bildirimleri kabul edildikten sonra, TTO tarafından yenilik ve patentlenebilirlik ön araştırması yapılır. Ön araştırma sonuçları, PDK' ye iletilir.
- (8) PDK, buluş ile ilgili Üniversitenin hak sahipliği veya buluşun serbest bırakılması konusunda karar verir. PDK tarafından alınan karar Rektörün onayına sunulur.

Hak Sahipliği

Madde 7- (1) Buluş üzerinde Üniversite tarafından verilen hak sahipliği kararının, buluş bildiriminin usulüne uygun olarak TTO' ya ulaştığı tarihten itibaren dört ay içerisinde sonuçlandırılması ve buluş sahibine yazılı olarak bildirilmesi gerekir.

(2) TTO, hak sahipliği kararının, buluş sahibine bildirim tarihinden itibaren dört ay içerisinde (buluşçu ile Üniversitenin anlaşmaları halinde en geç altı ay içinde) patent başvurusu yapmakla yükümlüdür. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır.

(3) Üniversite, kendisine bildirim yapılan buluş veya başvurulara ilişkin değerlendirmede, hak sahipliği kararıyla birlikte buluşun gizli tutulması yönünde karar alabilir. Bu karar gerekçeleriyle birlikte buluş sahibine bildirilir.

(4) Buluş sahibi, hak sahipliğine ilişkin kararın kendisine bildirim tarihinden itibaren iki ay içerisinde buluşunun serbest buluş olduğunu ileri sürerek hak sahipliği kararına karşı itiraz edebilir. Yapılan itiraz hakkında, Üniversite tarafından iki ay içerisinde karar verilmemesi halinde buluş, serbest buluş niteliği kazanır.

(5) Üniversite, patent başvurusu veya patent hakkından vazgeçer ise öncelikle buluş sahibine başvuru veya patent hakkını üç ay içerisinde devralmasını teklif eder. Buluş sahibinin teklifi kabul etmesi durumunda buluş üzerindeki haklar bedelsiz devredilerek buluşla ilgili gerekli olan belgeler teslim edilir. Üniversite, başvuru veya patent hakkını buluş sahibine devretmesi durumunda inhisari nitelikte olmayan kullanma hakkını uygun bir bedel karşılığında saklı

tutabilir. Buluş sahibinin teklifi kabul etmemesi durumunda patent başvurusu veya patent üzerindeki tasarruf yetkisi Üniversiteye ait olur.

(6) Bildirim yapılmaksızın patent başvurusu yapılmışsa, buluş sahibi tarafından bir ay içerisinde Üniversiteye bilgi verilir. Bu durumda Üniversite iki ay içerisinde başvurunun kendi başvurusu olarak kabul edilmesi ve işlem görmesi için ilgili kurumlar nezdinde girişimlerde bulunur. Aksi takdirde buluşun serbest buluş olduğu kabul edilir.

Ticarileştirme

Madde 8- (1) Buluşla ilgili ticarileştirme stratejisi Üniversite tarafından belirlenir. Belirlenen stratejinin uygulanmasından TTO sorumludur.

(2) TTO aracılığıyla yapılan ve araştırmacıların taraf olduğu sözleşmeler uyarınca yürütülen projeler kapsamında ortaya çıkan buluşlar üzerindeki haklar sözleşmeyle düzenlenir. Üniversite, elde edilen patent ve buluşlar ile ilgili olarak üretim ve satış yapabilir.

Dördüncü Bölüm Tarafların Yükümlülükleri

Araştırmacıların Yükümlülükleri

Madde 9- (1) Araştırmacılar, üçüncü taraflar ile yapacakları araştırma ve geliştirme faaliyetlerine ilişkin olarak TTO'nun koordinasyonunda "Araştırma Anlaşması" yapmakla yükümlüdürler. Araştırmacılar, görevlendirilmedikleri sürece Üniversite adına üçüncü taraflar ile Araştırma Anlaşması yapamazlar.

(2) Araştırmacılar, araştırma sonuçlarından elde ettikleri buluşları geciktirmeksizin "Buluş Bildirim Formu" ile TTO'ya bildirirler.

(3) Araştırmacılar, buluş üzerinde hak sahipliği kararı verilmeden ve/veya sınai mülkiyet hakkı için koruma başvurusu yapılmadan önce, buluşla ilgili fikri ve sınai mülkiyet haklarını tehlikeye sokacak her türlü açıklama, yayın, sunum vb. faaliyetlerden kaçınacaklarını kabul ederler.

(4) Araştırmacılar, buluş bildirim formunda verdikleri bilgilerin doğru ve eksiksiz olduğunu ve ihtiyaç duyulan her türlü ek bilgi ve belgeyi geciktirmeksizin vermeyi kabul ederler.

(5) Araştırmacıların yükümlülükleri, Üniversitede görev yaptıkları sürece devam eder. Ancak, Üniversitede görev yaptıkları süre içinde gerçekleştirilen fikri ve sınai hakların korunmasına yönelik başvuru ve tescillere ilişkin yükümlülükler görevin sona ermesinden sonra da devam eder.

Üniversitenin Yükümlülükleri

Madde 10- (1) Üniversite, araştırmacıların araştırma-geliştirme faaliyetlerinin sonuçlarını yayınlama, dağıtma ve yayma hakkını destekler ve teşvik eder.

(2) Üniversite, hak sahipliği talebinde bulunduğu buluşlarla ilgili patent/faydalı model/tasarım başvurusu yapar.

(3) Üniversite, sınai hakların korunması, bu hakların kamu yararına aykırı kullanımının engellenmesi ve gizli nitelikteki bilgi ve belgelerin saklı tutulması için gerekli tedbirleri alır.

(4) Hak sahipliği talep edilen buluşlarla ilgili sınai hakların korunma ve ticarileştirilme giderleri Üniversite tarafından karşılanır. Diğer kurum ve kuruluşlarla ortak yürütülen projelerde, sınai hakların korunma ve ticarileştirilme giderlerinin nasıl karşılanacağı sözleşme ile belirlenir.

Teknoloji Transfer Ofisinin Yükümlülükleri

Madde 11- (1) Üniversitenin hak sahipliği talebinde bulunduğu buluşlarla ilgili; fikri ve sınai hakların korunmasına ilişkin başvuruları, bu hakların ticarileştirilmesi ve lisans/devir sözleşmelerine konu edilmesi için gerekli çalışmaları yapmak.

(2) Fikri ve Sınai hakların korunması ve ticarileştirilmesi ile ilgili tüm faaliyetlerde Üniversite ve araştırmacıların hak, itibar ve çıkarlarını korumak.

(3) Fikri ve Sınai mülkiyet haklarının korunma ve ticarileştirme süreçleri ile ilgili PDK tarafından alınan kararları uygulamak ve talep edilmesi halinde görüş bildirmek.

(4) Üniversitenin hak sahibi olduğu fikri ve sınai mülkiyet haklarının üçüncü taraflar tarafından kullanımı denetlemek ve hukuka aykırı kullanımını engellemek.

(5) Fikri ve Sınai hakların korunması ve ticarileştirilmesi sürecinde düzenlenecek tüm sözleşme tasarılarını hazırlamak, onaya sunmak, imzalanmış sözleşmelerin uygulamasını takip etmek.

(6) Araştırma Anlaşmaları ile ilgili sözleşme tasarılarını hazırlamak, onaya sunmak, imzalanmış sözleşmelerin uygulamasını takip etmek.

(7) Araştırmacıların yönerge kapsamında yapacakları faaliyetleri ile ilgili yükümlülüklerini takip etmek ve bildirimleri yapmak.

(8) Fikri ve Sınai mülkiyet haklarının korunması ve ticarileştirilmesi sürecinde gerektiğinde üçüncü taraflardan yardım veya hizmet satın alınmasını sağlamak.

(9) TTO, yükümlülüklerinin yerine getirilmesinden Üniversiteye ve Mütevelli Heyetine karşı sorumludur.

Beşinci Bölüm

Patent Değerlendirme Kurulunun Oluşumu ve Görevleri

Oluşumu

Madde 12- (1) Kurul; Araştırma Planlamadan sorumlu Rektör Yardımcısının başkanlığında, Üniversite öğretim elemanları arasından Rektör tarafından görevlendirilecek yedi üyeden oluşur.

(2) Görevlendirilen Kurul üyelerinin görev süresi iki yıldır. Görev süresi sona eren üye, tekrar seçilebilir. Görev süresi dolmadan ayrılan üyenin yerine, aynı usulle görevlendirme yapılır.

(3) Kurul, iki ayda bir toplanır. Ayrıca gerekli görüldüğünde Başkanın çağrısı ile olağanüstü toplanabilir.

(4) Kurul, üye tam sayısının en az 2/3 çoğunluğuyla ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar alır.

Görevleri

Madde 13- (1) Fikri ve Sınai haklar üzerinde Üniversite'nin hak sahipliğine karar vermek.

(2) Üniversitenin hak sahipliğine karar verilen fikri ve sınai mülkiyetlerle ilgili hakların patentlenebilirlik ve ticari potansiyel değerlendirmeleri yapmak/yaptırmak, korunma stratejileri belirlemek.

Altıncı Bölüm Mali Hükümler

Gelirin Kaydı ve Dağıtımı

Madde 14- (1) Üniversitenin hak sahibi olduğu patent, faydalı model ve tasarımların kullanılması, lisanslanması, devri veya diğer yollarla ticarileştirilmesinden elde edilen gelirler Üniversitenin ilgili hesabına aktarılır.

(2) Elde edilen gelir, hak sahibi ile katkıları oranında buluşçular arasında paylaşılır. Ayrıca, düzenlenecek protokolle TTO'ya hizmetleri karşılığı pay ayrılır.

(3) Üniversitenin hak sahibi olduğu patent ve faydalı modelden elde edilen gelirin paylaşımı, Üniversite ile buluşçular arasında düzenlenecek sözleşme ile belirlenir. Elde edilen gelirden buluşçulara dağıtılacak pay gelirin 1/3'ünden az olamaz.

(4) Fikri ve Sınai mülkiyet haklarından elde edilen gelirin; hak sahibi, buluşçu ve TTO pay ayrıldıktan sonra kalan kısım Üniversite bütçesine öz gelir olarak kaydedilir. Bu tutar Mütevelli Heyet Başkanının onayıyla Üniversitenin öncelikle araştırma-geliştirme ve buluşların başvuru, tescil ve ticarileştirilmesine ilişkin faaliyetlerdeki harcamalar için kullanılır.

Yedinci Bölüm Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm Bulunmayan Haller

Madde 15- (1) Bu yönergede hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

Madde 16 – (1) Bu yönerge İstanbul Atlas Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edilerek, Mütevelli Heyeti'nin onayladığı tarihte yürürlüğe girer.

Madde 17 – (1) Bu yönerge hükümlerini İstanbul Atlas Üniversitesi Rektörü yürütür.